

Kuntalaisaloite: Vapautetaan Palokin kosket ja pelastetaan uhanalaiset lohikalat

Kaupunginhallitus 08.09.2025 § 199
241/00.01.06/2025

Kaupunginjohtaja: Nurmeksen kaupungin kirjaamoon on kesällä 2025 saapunut kuntalaisaloite Palokin voimalaitosta koskien.

Kuntalaisaloitteen allekirjoittaneet vaativat, että Nurmeksen kaupunki ohjeistaa edustajiaan Pohjois-Karjalan Sähkö Oy:n ja Pohjois-Karjalan Energia Holding Oy:n hallintoelimissä tukemaan ratkaisua, jossa voimalaitoksen myynti valtiolle toteutetaan avoimesti ja vastuullisesti, realistisella markkinahinnalla, joka määräytyy riippumattoman arvioinnin perusteella.

Allekirjoittaneet vetoavat, että kuntapäättäjien on toimittava kansalaisten tahdon ja luonnon etujen mukaisesti. Palokin koskien vapauttaminen ja Saimaan järvilohen pelastaminen on yksi aikamme ja alueemme tärkeimmistä vesiluonnon suojeluhankkeista.

Kuntalaisaloite on liitteenä.

Toimivalta Palokin voimalaitosta koskien on Pohjois-Karjalan Sähkö Oy:llä. Nurmeksen kaupunki on yksi energiayhtiön useista kuntaomistajista. Yhdelläkään kunnalla ei ole enemmistöomistusta, joten yhtiökokouksien päätöksenteko edellyttää enemmistöä päätösten taakse. Osakeyhtiö päättää lähtökohtaisesti itse omaisuuden myynnistä, ei omistajat. Nurmeksen kaupunki omistaa Pohjois-Karjalan Sähkö Oy:n osakekannasta 4,6 %.

Pohjois-Karjalan Sähkö Oy:n suurin omistaja on Pohjois-Karjalan Energiaholding Oy. Nurmeksen kaupunki omistaa Pohjois-Karjalan Energiaholding Oy:n osakekannasta 9,74 %. Tämän yhtiön ohjaus jakaantuu yhtiökokouksen, hallintoneuvoston, hallituksen ja operatiivisen johdon välillä.

Pohjois-Karelia Energiaholding Oy:n yhtiöjärjestyksessä hallintoneuvoston tehtävänä on antaa ohjeita hallitukselle, jotka ovat periaatteellisesti tärkeitä ja laajakantoisia sekä päättää organisaatiomuutoksista, toiminnan laajentumisesta ja supistumisesta. Näin ollen suurimman omistajan keskeisintä toimivaltaa käyttää hallintoneuvosto ja joka muodostaa omistajan linjan Palokin tapauksessa.

PKS Oy:n Pohjois-Karjalan maakunnan omistajakunnat pyysivät keväällä 2025 yhtiötä käynnistämään neuvottelut valtioneuvoston kanslian kanssa. Kunnat päättivät kannustaa Pohjois-Karjalan Sähkön hallintoa käymään keskustelua valtioneuvoston kanssa Palokkiin liittyvistä kysymyksistä ja tekemään tarvittavat lisäselvitykset jatkoneuvottelujen pohjaksi.

Nurmeksen kaupunki kannattaa avointa vuoropuhelua lopullisen ratkaisun löytämiseksi. Keskustelun ja päätöksenteon pohjaksi tarvitaan kuitenkin vielä lisää faktatietoa maakunnan omistajakuntien keväällä 2025 PKS Oy:lle tekemän neuvotteluesityksen mukaisesti.

Olemassa olevien tietojen perusteella Nurmeksen kaupunki ei voi muodostaa kantaansa, eikä siten myöskään edistää tällä hetkellä kuntalaisaloitteen esittämää menettelyä.

Kaupunginjohtaja: Kaupunginhallitus päättää antaa esittelytekstin mukaisen vastauksen kuntalaisaloitteeseen.

Kaupunginhallitus: Ehdotus hyväksyttiin.